

NEDĚLE BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Svátek Božího milosrdenství, který slavíme na 2. neděli velikonoční, má úzký vztah k polské řeholnici sestře **Faustýně Kowalské**.

Ta se narodila v roce 1905 ve vesnici Glogowiec v Lodži jako třetí z deseti dětí, v rodině Marianny a Stanisława Kowalskich. Od dětství projevovala lásku k modlitbě, byla pracovitá, poslušná a citlivá k lidské nouzi. Do školy chodila necelé tři roky a později, jako dospívající, odešla z rodného domu do služby k bohatým rodinám. Ve dvaceti letech vstoupila do Kongregace sester Matky Božího Milosrdenství, v níž žila třináct let jako sestra Marie Faustyna. Pracovala zde jako kuchařka, zahradnice a vrátná. Její život, zdánlivě docela obyčejný, monotónní a všední, však skrýval neobyčejně hluboké spojení s Bohem. Už od dětství totiž toužila stát se velikou sveticí. A důsledně k tomu směřovala spoluprací s Ježíšem na díle záchrany ztracených duší, až k oběti vlastního života za hříšníky. A tak byl její řeholní život poznamenán utrpením a neobvyklými mystickými milostmi. Tuto prostou, nevzdělanou, ale hlubokým niterným životem žijící řeholnici si Pán Bůh vyvolil za apoštolku svého Milosrdenství. Jejím prostřednictvím připomněl světu od věků známou pravdu o milosrdné lásce Boha k člověku, dal nové formy pobožnosti k Božímu milosrdenství a inspiroval hnutí obnovy náboženského života v duchu křesťanské důvěry a milosrdenství. Svá mystická vidění si zapisovala do deníčku, který se zachoval a je zdrojem mnoha informací a poučení. Zcela vysílená tuberkulózou a utrpeními, která snášela jako oběť za hříšníky, zemřela sestra Faustyna v pověsti svatosti dne 5. října roku 1938 v řeholním domě v Krakově, ve věku necelých 33 let. Její ostatky jsou uloženy v kapli, kde je také uctíván jeden z originálů obrazu Božího milosrdenství. O první neděli po Zmrtvýchvstání Páně, 18. dubna roku 1993, ji Svatý otec Jan Pavel II. v Římě, na náměstí svatého Petra, zařadil mezi blahoslavené, 30. dubna roku 2000 – též o první neděli po Zmrtvýchvstání Páně – ji tentýž papež na náměstí Svatého Petra v Římě svatořečil.

Z HISTORIE SVÁTKU - NEDĚLE BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ :

V únoru roku 1931 Pán Ježíš v mystickém zjevení sestru Faustynu poprvé žádal o zavedení svátku Božího milosrdenství na první neděli po Velikonocích. Pro obyčejnou mladou řeholnici byl takový úkol velmi těžký, tím více, že kromě starosti o zavedení svátku se měla sestra navíc postarat o namalování obrazu milosrdného Ježíše, který by měl být posvěcen právě v den svátku Božího milosrdenství. Faustyna tehdy prožívala těžké období, neboť nikdo jí nevěřil, že má zjevení, takže sama začala o všem skoro pochybovat. Docílit celocírkevního zavedení svátku a namalovat obraz, bylo nad její síly.

Teprve po příchodu do řeholního domu ve Vilně našla pro sebe a pro celé dílo Božího milosrdenství neocenitelnou pomoc v osobě svého nového zpovědníka, kněze jezuitského řádu P. Michala Sopočka. Ani ten zpočátku z opatrnosti zjevením sestry Faustyny moc nevěřil, ale osvětlením Ducha svatého začal o tom vážně přemýšlet a studovat v teologické literatuře texty o Božím milosrdenství. Protože úcta k Božímu milosrdenství nebyla moc známá, sepsal a pak vydal v roce 1936 knížku „Boží milosrdenství“. Bohužel, mezi duchovními i laiky byl o knihu jen nepatrný zájem. P. Sopočko, TJ., však nerezignoval, z podnětu sestry Faustyny připravil několik dalších článků na téma Božího milosrdenství. V roce 1937, během mariologického kongresu ve Vilně podal k hlasování návrh, předložit papeži prosbu o zavedení svátku Božího milosrdenství. Prosba však byla z Vatikánu striktně odmítnuta. V roce 1938 napsala sestra Faustyna P. Sopočkovi, že je hluboce přesvědčena, že zavedení svátku je vůle Boží, je to Boží dílo, které bude jednou zakončeno slavnostním schválením a každoročním slavením svátku Božího milosrdenství. Po smrti sestry Faustyny P. Sopočko pokračoval ve své práci, v roce 1938 jednal s polskými biskupy a neuspěl, v roce 1939 jednal ve Vatikánu a opět neuspěl. Jeho snahu pak

přerušila II. světová válka, ale paradoxně právě její hrůzy a válečná utrpení přispěly k šíření úcty k Božímu milosrdenství. 16.4.1944 byl poprvé v Krakově slaven svátek Božího milosrdenství a požehnán „třetí“ obraz milosrdného Ježíše, namalovaný Adolfem Hylem. V roce 1946 poslali polští biskupové do Vatikánu prosbu o zavedení svátku, v roce 1948 podpořili tuto prosbu i polští teologové. V následujících letech začala úcta k Božímu milosrdenství stoupat a rychle se šířit mezi věřícími. Zdálo se, že zavedení svátku se již blíží. Jenže nečekaně toto všechno přerušil vatikánský dekret ze dne 19.11.1958, který vylučoval možnost zavedení takového svátku a 6.3.1959 byl dokonce zveřejněn zákaz šíření úcty k Božímu milosrdenství podle zjevení sestry Faustyny. Soukromým zjevením totiž chyběly patřičné teologické základy. Dekret z roku 1958 byl zrušen teprve v roce 1978. Tento rok je začátkem nové doby v dějinách úcty k Božímu milosrdenství. V roce 1985 se v krakovské arcidiecézi stala první neděle po Velikonocích oficiálně svátkem Božího milosrdenství. Tento vzor postupně převzaly ostatní polské diecéze. 23.3.1993 požádali polští biskupové papeže Jana Pavla II., který původně působil právě v Krakově, o zavedení svátku. V odpovědi 23.1.1995 Svatý otec dovolil slavit svátek ve všech diecézích na území Polska. Vyvrcholením veškerých snah o zavedení svátku Božího milosrdenství se stalo svatořečení sestry Faustyny 30.4.2000. Tehdy během homilie papež prohlásil, že od nynějška se v celé Církvi bude 2. neděle velikonoční zvat nedělí Božího milosrdenství. Toto papežovo rozhodnutí bylo 5.5. roku 2000 potvrzeno oficiálním dokumentem, který platí dodnes. Na závěr si můžeme položit otázku: slavili bychom Neděli Božího milosrdenství, kdyby nebylo „polského“ papeže?

OBRAZ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Vznik obrazu milosrdného Krista je spojený s mystickým viděním sestry Faustyny, které měla 22.2.1931 a ve svém deníčku si ho zapsala takto: „*Večer, když jsem byla v cele, uviděla jsem Pána Ježíše oblečeného do bílých šatů. Jednu ruku měl pozdvíženou k žehnání a druhá se dotýkala šatů na hrudi. Z poodhrnutých šatů na hrudi vycházely dva velké paprsky: jeden červený a druhý světlý...Po chvíli mi Ježíš řekl: Namaluj obraz podle toho, co vidíš, s nápisem: Ježíši, důvěřuji Ti. Toužím, aby byl tento obraz uctíván nejprve ve vaší kapli a na celém světě. Slibuji, že duše, která bude tento obraz uctívat, nezahyne*“ (Deníček 47-48).

Mladá řádová sestra Faustyna tak stála před těžkým úkolem, vždyť sama vůbec malovat neuměla. Pomohli jí její zpovědníci, P. Jozef Andrasz a P. Michal Sopočko, oba kněží jezuitského řádu. P. Sopočko vyhledal malíře, Eugeniusze Kazimirowskiego, kterému sestra Faustyna 2.1.1934 osobně vysvětlila, jak má obraz vypadat. Obraz byl dokončen v červnu 1934, nejprve umístěn v klášteře, od roku 1937 zavěšen v kostele sv. Michala ve Vilně. Jedná se o „první“ obraz Božího milosrdenství, který se však hned od počátku sestře Faustyně nelíbil. Již po smrti sestry Faustyny namaloval v roce 1942 malíř S. Batowski „druhý“ obraz Božího milosrdenství, který však za II. světové války shořel. V roce 1943 namaloval malíř Adolf Hyla „třetí“ obraz Božího milosrdenství a to podle „prvního“ obrazu E. Kazimirowskiego a podle textů v deníčku sestry Faustyny. První verze tohoto Hylova obrazu ukazovala Pána Ježíše na pozadí kvetoucí louky a přírody, v roce 1954 Hyla přemaloval pozadí obrazu na tmavé a pod nohy Pána Ježíše umístil dlažbu. Tento obraz se osvědčil mnohými milostmi a v krátké době byl známý po celém světě. V současné době je to nejznámější znázornění milosrdného Ježíše a postupně vzniklo jeho mnoho kopií a z těchto kopií další kopie, jako tomu bylo i v Jindřichově Hradci. V pořadí „čtvrtý“ obraz Božího milosrdenství namaloval v roce 1954 malíř L. Ślendrański.

Prostřednictvím tohoto obrazu a pěti symbolů na něm, nám zmrtevýchvstalý Ježíš ukazuje svůj vztah k člověku: prvním symbolem je pravá ruka pozdvížená k požehnání, druhým symbolem je postava Ježíše, který jakoby k nám kráčí, třetím symbolem je levá ruka Ježíše, kterou ukazuje na své srdce, jako pramen milosti, čtvrtým symbolem jsou dva paprsky vycházející ze srdce – světlý paprsek znázorňuje vodu, červený paprsek znázorňuje krev. Pátým symbolem je neoddělitelná součást tohoto obrazu, totiž v jeho spodní části „střelná“ modlitba „*Ježíši, důvěřuji Ti*“.

Pokud se týká kopií tohoto obrazu, nezáleží na tom, kterou uctíváme. Spíše jde o to, jaký máme osobní postoj k tomuto poselství, které nám obraz přináší a k Tomu, který k nám s poselstvím Božího milosrdenství přichází. Proto také v deníčku sestry Faustyny je napsáno, co jí při mystickém vidění zjevil Kristus: „*Velikost tohoto obrazu nespočívá v kráse barev nebo v dovednosti malíře, nýbrž v mé milosti*“ (Deníček 313).

KOPIE OBRAZU „BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ“ V PROBOŠTSKÉM CHRÁMU

Na letošní rok připadá 10. výročí, co pan probošt P. Václav Habart slavnostně požehnal kopii obrazu „Božího milosrdenství“, která pak byla zavěšena v levé boční chrámové lodi, na stěně mezi Špulířskou kaplí a vchodem do sakristie. Stalo se tak na Neděli Božího milosrdenství (2. neděle velikonoční), která v roce 2001 připadla na 22. dubna. Je to prozatím poslední umělecké dílo, kterým je tento farní jindřichohradecký chrám obohacen.

Autorkou této kopie, vypracované podle kopií obrazu Adolfa Hyla, je skromná umělkyně, **paní Věra Cerháková**, která, když jí to zdravotní stav dovozoval, se svým manželem pravidelně navštěvovala bohoslužby jak v proboštském chrámu, tak i v klášterním kostele sv. Kateřiny a dodnes, když ji pan probošt doma navštíví, s radostí přijímá Tělo Páně, jako posilu pro svůj nynější strastiplný život. Tato umělkyně ochotně vyhověla mé prosbě a na svůj život vzpomíná takto:

Paní Věra Cerháková, chrámová malířka, která malovala obraz „Božího milosrdenství“, žila celý život prostoupený malováním, její nejmilejší činností. V deseti letech těžce onemocněla a tři roky byla upoutána na lůžko. V té době začala hodně kreslit a malovat, podle reprodukcí starých mistrů. Později naskytla se jí příležitost nastoupit do uměleckého podniku, jehož zakladatelem byl známý léčitel a vědec Břetislav Kafka (poznámka: umělecká dílna Břetislava Kafky v Červeném Kostelci je i zhotovitelem nádherných jesliček ve františkánském klášterním kostele sv. Kateřiny v Jindřichově Hradci, které jsou zde každoročně ve vánoční době vystavovány od roku 1948) Její první prací bylo polychromování soch a pak malování obrazů křížové cesty. Potom bylo zapotřebí jet do světa malovat kostely. Tam se poznala se svým budoucím manželem Adolfem Cerhákem, absolventem umělecké školy řemesel v Brně. Zvládal výborně plastiku ornamentu, malbu a restaurátorské práce. Zvelebil mnoho kostelů, především na Slovensku. Čeští malíři byli velmi oblíbení. V době, kdy byl v J. Hradci ustanoven duchovním správcem karmelitán P. Karel Vrba (poznámka: v Jindřichově Hradci působil jako administrátor proboštsví v letech 1990 až 1993), opravoval se klášterní kostel, kde jsme s manželem strávili mnoho hodin úsilivné práce na obnově interiéru, včetně oltářů, soch, obrazů a veškerého zlacení. Také v hlavním kostele Nanebevzetí Panny Marie zanechal práce svých rukou. Já jsem později namalovala obraz „Božího milosrdenství“. Manžel zemřel před dvěma roky a já jsem upoutána dlouho na lůžko od té doby. To je můj životní příběh, který mě určil Bůh. Díky a vděk za vše.

1. března 2011, V. Cerháková

Její dcera Libuše, která s ní žije a o ni se stará, k tomu dodává:

„Moje maminka Věra Cerháková, za svobodna Kadlecová, se narodila 26.10.1921 ve Vodňanech. Se svým manželem a mým tatínkem Adolfem Cerhákem se nastěhovali do Jindřichova Hradce v roce 1960, kde v místní části Zbuzany v Rezkově ulici podělili po příbuzných rodinný dům č.p. 342/II.. Bůh jim dopřál dvě děti, syna Adolfa a dceru Libuši. Rodiče mne i bratra křesťansky vychovali, také s námi navštěvovali bohoslužby a dopřáli nám patřičného vzdělání. Ke konci svého života tatínek postupně ztrácel zrak, až nakonec úplně oslepl. Maminka, i když sama vážně nemocná, se o něj až do smrti, s pomocí Boží a pomocí bližních, obětavě starala. Její současný zdravotní stav je takový, že už vůbec nemůže vycházet z domu, ale v malování má stále zálibu a ve víře v Boha a přmluvu Panny Marie posilu.“

Podle několika čísel časopisu „Apoštol Božího milosrdenství“ a další literatury zpracoval K.B.